

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

A leleplezett mumus.

Pécs, 1898. július 9.

Nincsen Magyarországon, sőt bátran állithatjuk, az egész „összbirodalomban“ egyetlen gondolkozó lélek, aki meg ne lenne győződve róla, hogy Magyarország gazdasági különválása, a külön vámterület feállítása, *történjék bármi*, forduljon a kiegyezési javaslatok sorsa bármiként, semmi szín alatt nem fog bekövetkezni. Ha az osztrák parlament nem fogadja el a kiegyezést a vámszövetség megújítása nélkül, elkergetik pokolba s megcsinálják a 14-ik §. segélyével; ha a magyar országgyűlés ily módon nem menne bele a szövetségbe, a mitől azonban a három milliós többség részéről épenséggel nincs mit tartani, akkor ez a törvényhozó testület is osztrák társának sorsára jutna, de azt meg nem engedik, hogy a Bécsből jövő idegent Dévénynél magyar vámőrök tegyék figyelmeztetésre arra, hogy most egy másik állam határába tette be a lábát. Mi lenne a nagy összbirodalmi eszméi, ha a magyar állam önállósága nemcsak a törvénykönyv holt betűi közé lenne eltemetve, de tényleg is érvényesülne, habár csak egy szerény vámsorompó képében?

Persze az összbirodalmi vámterületet legjobban szeretnék az alkotmányos látszat megőrzésével fentartani, mert a korona alkotmányos érzete irtózik az alkotmány megsértésétől, de hát ennek a lehetőségnek utját állja az osztrák alkotmányos szervezet felfordulása, a mely a saját belügyi kérdései körül kifejtett elkeseredett harcban nyilvánul s épen a magyar kiegyezés kérdését használja fel eszközül arra, hogy a saját belső kérdéseinek megoldása körül engedékenységre bírja a kormányt.

Nagyon jól tudják azt az egymással veszekedő osztrák pártok, hogy rájuk nézve Magyarországnak gyarmati helyzetéből való felszabadulása halálos csapás lenne, de abban is biztosak, hogy ez nem fog bekövetkezni, bármiként is cibálják egymás üstökét; folytatják tehát megszokott verekedésüket abban a tudatban, hogy előbb-

utóbb mégis csak a kormánynak kell engedni, de Magyarország kiszípolozásából élőködő érdekeik sérelmet szenvedni semmi esetre sem fognak.

Ily körülmények között természetesen az osztrák kormánynak is nagyon kapóra jönne, ha a Reichsrath renitens pártjaiban valamelyest megingana az a biztos meggyőződés, hogy Magyarország gazdasági különválása abszolúte lehetetlen, mert ha ezzel, mint mégis bekövetkezhető eshetőséggel kellene számolni, akkor rögtön alább szállna a nagy harci kedvük s hajlandókká lennének a belügyi kérdéseikben is valamiféle kompromisszum utján békét kötni. Olyan harcot semmi esetre sem kockáztatnának meg, a mely végső esetben mégis Magyarország közgazdasági függetlenítését vonhatná maga után.

Az osztrák kormánynak is nagy érdeke fűződik tehát ahhoz, hogy az osztrák népekkel valahogy elhitethesse, miképp Magyarország az alkotmányos kiegyezés megkötésére komolyan gondol az önálló gazdasági berendezkedésre s ebben a tekintetben a magyar kormány nagyon a malára hajtotta a vizet, a mikor elkészítette a magyar autonom vámtarifát, mert ez már csakugyan azt a látszatot kölcsönzi a dolognak, hogy a magyarok egész komolyan veszik a hatvanhetes törvénynek azt a rendelkezését, a mely nekik az egyezkedés nem sikerülte esetére gazdasági önállóságukat biztosítja.

Ebben leli magyarozatát Bánffy bárónak az a hősiesség, hogy mult évi december 16-án hozzájárult Enyedi Lukács indítványához, a mit bizonyára nem mer vala megcselekedni, ha ez osztrák kollegájának is nem lett volna inyére. Megkésztült tehát a magyar önálló vámterület tarifája, hogy megijedjenek tőle az osztrákok s megjuhászodva rászánják magukat a kiegyezési javaslatok elfogadására, vagy mint az osztrák hivatalos ujság, a „Wiener Zeitung“ mondja: „a régi vám-és kereskedelmi közösségnek a papíron mindenesetre igen könnyen kérdésessé tehető főtartására vezessen.“

De hát az osztrákokat nem olyan

könnyű dolog felültetni, átlátnak ők a szitán s nem ijednek meg a mumustól, sőt kiméletlen kézzel már első megjelenésekor lerántották róla a hátborsóztató leplet s bemutatták a világnak az alatta rejtőző nyomoruságos vázat a maga egész meztelességében. Már a „Neue Freie Presse“, a melylyel a tarifamunkálatot a magyar sajtót megelőzőleg közölték, kijelentette, hogy az egész tarifa csak ijesztő akar lenni, de annak kivitele teljesen lehetetlen. A „Reichswehr“ pedig szintén erről a tarifáról azt írja, hogy „Ausztriának e szörnyetegtől nem kell megijednie. Mert csak száját tátja, hogy mutassa nagyságát, de nem képes arra sem, hogy csak egy fél svábot elnyeljen. A száj mozgásai csak pózok, melyeknek mechanizmusát a gépezet mögött elrejtőzött kereskedelmi miniszter igazgatja. Uj jelenet ez ama kiegyezési komédiában, mely egy év óta játszódik le előttünk. A magyar tarifa kétségtelen bizonyítéka annak, hogy az osztrák-magyar gazdasági egyezség, mely oly nagyon inogni látszik, csak a papíron van megingatva. Ilyen papír a magyar vámtarifa; teljesen értéktelen, mely csak arra alkalmas, hogy abból fűdibuszt csináljanak azok, akik megalkották.“

Nos hát a nagy hatásra számított mumus le van leplezve s az ijesztési kísérlet visszafelé sült el, mert ha az osztrákok csak egy percre is kételkednének abban, hogy a gazdasági közösség fel nem bontható, bizonyára óvakodnának az önálló magyar gazdasági berendezkedés előkészületeiről ilyen mosdatlan szájjal beszélni s olyan válogatott gorombaságokat vágdosni a magyar kormány és állam fejéhez, a melyek bizony még a legbirkatürelmőbb mameluknak is az arcába kergetik a vért s alkalmasak arra, hogy ha valóban csak ijesztésül csinálták is azt a vámtarifát, annak tényleges életbeléptetését ilyen pacakázás után a legkomolyabban elhatározzák.

De hát e felől nyugodtan alszanak az osztrák sógorok, mert tudják, hogy ezt a magyarok nem lesznek képesek kivinni, megmarad a közösség mindenképen, nem ugyan az osztrákok szép szeméért, hanem

Szeiberth Fülöp

(ezelőtt Paczolay és Szeiberth)

szabó-üzlete

a pécsi takarékpénztár új palotájába

(Széchenyi fő-tér) helyzetetett át.

A tisztelt megrendelőim eddigi szives pártfogását köszönve, kérem abban üzletemet továbbra is részesíteni.

Tisztelettel

Szeiberth Fülöp.

egy láthatatlan, de azért folyton kísértő s állami létünket állandóan fojtogató szörny-szülött, az „összbirodalmi eszme“ kedvéért.

Fiuméből — Adelsbergbe.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. július 9.

A pécsi ciszterci főgimnázium növendékeinek pünkösdkor Fiumébe és vidékére rendezett kirándulásáról itt közöljük saját tudósítónktól a Fiuméből Adelsbergbe tett ut leírását:

Jó sokáig tartott, míg a fiukat álmukból fel tudtuk verni. Persze a sok új képzet, mely elméjüket meglepte, a sok nézés, a megfeszült figyelem, a hosszas gyaloglás meglehetősen kifárasztották idegeiket; pedig utunk legszebb, egyszersmind legnehezebb része csak most (pünkösdszombatján) következett. *Rónagy Kálmán*, a Fiumében »kinevezett« kedves kollégánk, alig győzte szóval őket nagyobb sietségre ösztökélni. Korán kellett kelniük, mert 8 órakor indult a különvonat Adelsbergbe s mi — ünnep lévén — előbb még szt. misét akartunk hallgatni.

Az utolsó álmkép még nem mosódott el teljesen képzeletünkből, már ott jártunk a régi város területén. Itt áll szt. Vitus és Modestus, Fiume védőszentjeinek a XIII. század elején épült temploma. Kerek, kupolás épület, csinosan faragott portálával, torony nélkül. Homlokzatán egy ágyugolyó látható, melyet az angolok lőttek a városba a francia foglalás idején. A templom építéséhez érdekes legenda fűződik. A hol ma a templom emelkedik, ott hajdan egy kereszt állott, rajta a megfeszített Üdvözítő képmásával. Történt, hogy valami Lonzarich Pietro nevű suhanc kővel rádobott a keresztre. A kő a Megváltó oldalát találta, s ime a dobás nyomán piros vér buggyant elő. E csoda emlékére ugyanazon a helyen kápolnát építettek, melyet később (1638-ban) templommá bővítettek ki. A főoltár feszületén egy piros drágakő jelöli ma is a kiserkent vérnek a helyét, a kereszt tövében ott fekszik az elvetemedett Pietro szentségtörő köve.

A templom elég szép és tiszta, de műrémeket nem igen talál benne az ember. Ez all különben Fiume összes templomairól; monda, hagyomány, legenda az van bőven, de valami rendkívüli, akár építészeti, akár festészeti vagy szobrászati szempontból, az alig akad; még a

chiesa del duomo-ban, Fiume legszebb templomában is egy másolat, Tiziano »Madonna Assunta«-jának a másolata a legbecesebb művészi dolog. Pedig a Quarnero vidékének nagy és tanulságos egyházi multja van. A szerzetes-intézménynek, a középkor majdnem egyetlen kultur-tényezőjének kezdete e partokon a nyugati római birodalom első keresztény századaiba nyulik vissza. Az istriai, illyriai és dalmát püspökök meg szerzetesek sokat harcoltak a vándorló népek pogányságával. A kereszténység megerősödött, de a művészet e helyütt erősebb gyökeret nem verhetett; lefoglalta azt a maga számára a Fiume birtokáért sokáig oly kitartóan versengő Velence.

Bele telt vagy tíz percbe, míg végre nagy nehezen oltárt s a fiuk számára helyet tudtunk kapni a zsufolt templomban. Fiume népe általában véve vallásos; magaviselete az egyházi ténykedések alatt áhitatot keltő.

Szt. mise után siettünk vissza a »Deák-szálló«-ba, hogy hamarosan megreggelizzünk, mert hát a vonat nem vár sem turistára, sem vagabundusra.

»Fiuk, egy-kettő, mindenki hozza a felöltőjét, azután indulunk. János, maga meg hozza a fotograf-gépet.«

»Minek, kérem — szól a János bácsi sűrű szemhunyoritással — 'szen komótabb sé tálok én a nélkül! . . . Hanem azért elhozta. De hát a János szeret néha filozofálni s közbe-közbe vannak praktikus gondolatai.

A vasuti kocsiban elég kényelmesen helyezkedtünk el; az utasok száma nem volt túlságosan nagy. Jó három óráig megy a vonat, míg Adelsbergbe érünk. Utközben gyalokkal diszitettük fel — a többiek példájára — kocsinkat; a Géza egy egész akácát tűzött a kupé végére. Csakhamar megjött a jókedvünk s az egyes állomásokon jóízű magyar nótákkal gyönyörködtettük a vidám csapatunk köré gyűlt utasokat.

A vidék nem tudta érdeklődésünket lekötöni. Mennél közelebb hozott bennünket a gőzmasina utunk végső pontja felé, annál szótlanabb lett mindenki. Észrevehető volt mind-egyikünkön, hogy amit eddig láttunk, bármily rendkívüli, bármily szép volt is, nem volt képes bennünket kielégíteni; vágytunk valami más, valami új, valami szokatlan után. De hát ilyen az ember! A haladásnak egy titkos és erős rugója van bennünk elrejtve, mely elválaszthatatlan énünk lényegétől. S ez a mozgatója az emberiségnek a tudás vágya, mely az igazság keresésére izgat, de a mely kielégítést

nem talál soha. »Die menschliche Seele ist unersättlich,« mondja Heine. Megismerni, felfogni, látni akar mindent, s mennél többet ismert meg, mennél többet látott, annál szenvedélyesebben, türelmetlenebbül rázza azt a kalitkát, mely kitörni nem engedi; annál nagyobb izgatottsággal bontogatja szárnyait, valahányszor ismeretlen dolgok látóhatára nyílik meg előtte. Megcsodáltuk a tenger szépségeit, mérhetetlen tömege bámulattal töltött el, színjátéka elkápráztatott, titkos mélységei kifárasztották képzeletünket, s lelkünk még sem telt be, esengve sóvárgott olyan után, amit még nem látott, amit még nem hallott. Hiába, ha a tudás vágya, a magasratörés ösztöne egyszer megfogamzik az ember lelkében, nyugalmunk oda van, szomszágunkat el nem oltja soha semmi. Erről mondja Goethe:

»Meine Ruh' ist hin,
Mein Herz ist schwer,
Ich find' sie nimmer,
Und nimmer mehr!«

Érthető az a lelkes öröm, mely eltöltött bennünket, mikor úgy 11 óra tájban a Sovic tetején lengő zászlót megpillantottuk. Néhány kanyarulatot tesz még a vonat, azután megáll. Adelsbergben vagyunk.

Adelsbergrol majd legközelebb.

H i r e k.

Pécs, 1898. július 9.

Kedélyes fogház.

Anversben egy börtönügyi kongresszuson a felett tanácskoztak, hogy hogyan lehetne a rabok helyzetén enyhíteni. Ausztria küldöttei kardoskodtak a mellett, hogy a rabok számára ujságot kell szerkeszteni és szini előadásokat rendezni, előreláthatólag ezek az eszmék nálunk is termékeny talajra fognak találni, amidőn azután a fogházakban meg fognak változni a viszonyok. Még pedig ilyes formán:

A társalgó teremben.

(Idő: délután 3 óra. A rabok kényelmes fautellekben üldögélnek és fekete kávéit isznak.)

Betörési Zebulon (ujságot olvas): Hát ez ismét micsoda számárság!? Ezt tovább nem lehet eltűrni.

Többen: Mi az? Mi baj?

Dorong István: Ugyan hagyjátok már ezt a firmát, jertek és kezdjük meg a kalábert. Hé! János! (int a fogházörnek) Adjon ide egy pakli új kártyát.

bánatos erejét. És visszaemlékezék az elmúltakra; élő gyászemléke legyen azoknak, a kiket szeretett s a kiket elvesztett.

De hát a szívet is meggyöngíti lassankint a bánat, a mint a tölgyet is korhadttá őrli a szű.

És beteg lett a mi nagyasszonyunk szive is; beteg lett s keresi a gyógyulást távol idegenben, csendes fürdő világhírű levegőjében s míg ő ott a gyógyulást keresi, addig idehaza milliók ajka kér a Gondviseléstől számára enyhítést, bánatának feledését és gyógyulást.

Mert a magyar mindig szerette koronás királyát s koronás királya koronás hitvesét.

Azért hát nem más felfujt és a szocialta mumustól rettegő hatalom által felkavart semmiségnél a hétnek az a szenzációs eseménye is, hogy a király ellen összeesküvést fedeztek fel.

Az összeesküvés állítólag a földosztó háziur, *Várkonyi István* parasztjai között jött volna létre; de ezek a parasztok bizonyára nem tudták, hogy mit cselekszenek s még kevésbé érezték, hogy ők magyarok volnának.

— Az Isten nem segít soha felkent királyok ellen!

És most, ha csak csupa szóbeszéd volt is az az állítólagos összeesküvés — a mint nem is lehetett más — a földosztó háziur parasztjai meglakolnak érte.

A hétnek volt egy hires-nevezetes halottja is, *Herz Kornél*, a Panama-botrány főhőse.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A mi öreg fáink . . .

A mi öreg fáink, melyek alatt ültünk
Késő alkonyatkor, miközben körülünk
Sűrű bokrok között kis madár csicseregett,
Ugy hallom, angyalom, hogy sorba' kivesztek;
Elszáradt az egyik, elkorhadt a másik,
Nem várva az időt a levélhullásig —
S nem jön rájuk többé tavaszi virágzás,
Ránk se szórja egy se illatos virágját!

Mert a melyik megért volna egy pár tavaszt,
Durva kéz kivágta, kipusztította azt.
Lombsátruk alatt már ki se pihenhet meg
Késő alkonyatkor; holdsugar ha reszket
S csillagok ragyognak a magas ég boltján,
Kis madár csicsereg galagonya-bokrán
S tele a mindenség édes boldogsággal, —
A mi a szivünket gyakran járta által!

Gyakran járta által, édes feleségem,
A mikor ott ültél alkonyatkor vélem
Az öreg fák alatt és hozzám huzódva
Ajkamat érinté picit ajkad csókja,
Karod a karomba fűzted szeretettel,
Puha bársony kezéd itt pihent kezemben
És úgy elhallgattuk, a mint szerteáradt
Titokzatos hangja örök boldogságnak!

. . . A mi öreg fáink kivesztek már régen.
S minek is élnének, édes feleségem!?
Hisz te is meghaltál kora tavaszodban;
Kis fehér keresztéd, virágos sírod van!
Én pedig nyugalmat hiába keresnek
Alattuk; nem ad azt egész földkerekség.
Csak a te sírodnál enyhülök, angyalom —
Hisz engem is elföd majd az a sirhalom!

Honthy István.

Heti krónika.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Beteg a királyné: ez a szomorú hír járta be az egész országot e hét legelső napján. S volt-e magyar, ki részvételt ne fogadta volna? S volt-e magyar asszony, magyar anya, ki ne ejtett volna egy könyvet a további hír hallatára, hogy beteg a királyné, a szive beteg. Ez a sziv gyenge női kebelben dobog s mennyi szeretet megtért benne, mennyi fájdalmat kiállott. Óh, nem csodálja senki, ha most ime beteg. Más sziv megszakadt volna a csapások sulya alatt, melyek őt érték; a királyné királyi szive pedig el bírta viselni mind. Elviselte még fiának, a magyar nép szemfényének, a magyar trón örökösének tragikus halálát is. Elviselte és gyászt és bánatot hordott érte s hord ma is. Nem szakadt meg a csapás sulya alatt, hogy tovább érezze, minden órában, minden pillanatban annak

Betörési Zebulon: A ti közömbösségtek valóságos bűn. Micsoda népség vagytok? Bezzeg elődeink más legények voltak, a midőn az elvakultság sötét lovagjai állatokhoz méltó szigorúsággal bántak el velük, kiemelték sarkaiból a cellák ajtóit és feltörték a lakatokat. Az ő vérük folyt azért, hogy mi, rabok — szabadok vagyunk, hogy bár elkülönítve élünk a filiszterek hadától, érezzük a kulturával járó kellemetességeket. A ti véretek azonban egészen ellajult. Semmi érzéketek sincs ahhoz, hogy megvédjétek saját jól felfogott érdekeiteket.

Dorong István: Ugyan ne hallgassátok ezt a prédikációt. Menjünk kalaberezni.

Betörési Zebulon: Még nem olvastátok az »Illavai hírkürt«-öt. Még nem tudjátok, hogy a külvilágban élő nyárspolgárok gaz fondorlatot terveznek ellenünk. Arról ábrándoznak, hogy visszaállítják a mult, sötét századnak rendjét. Azt akarják, hogy újból vizes hordókat szállítsunk és kosarakat fonjunk...

(Valamennyien felugornak; a fölháborodás moraja hangzik fel a teremben.)

Dorong István: Lári-fári az egész.

Betörési Zebulon: Nem tréfa ez, mert ime sajtónk egyik organuma az »Illavai hírkürt« nem átalotta helyeselni a vakmerő ideát.

Többen: Hallatlan! Pimaszság!

Betörési Zebulon: (emelkedett hangon) Kollegáim, barátaim! Azt hiszem, ezt az aljas merényletet nem szabad megtorlatlanul hagynunk. Ilyen szennylapot nem olvashatunk. Indítványozom tehát, hogy az »Illavai Hírkürt«-öt a fogházból kitiltsuk.

Valamennyien: Helyes. Ugy van! Éljen Betörési.

Dorong István: (Az »Illavai Hírkürt«-tel meggyújtja a szivarját.) Menjünk kalaberezni.

A színházban.

(A börtön saját külön színházában a »Váltohamisító« című drámát adják elő. Betörési és Dorong egymás mellett ülnek.)

Betörési: Drámairodalmunk folyton hanyatlak. Milyen rossz darab ez a »Váltohamisító.« Azután micsoda abszurdum a morálja. Az a szegény ember azért bűnhődik, mert egy váltó alá odakanyarította a más nevét. Hát nem nevetséges, ósdi felgás ez? Az ember úgy él, ahogy tud. Onnan kerít pénzt, a hol van. Mi módon, az teljesen mellékes.

Dorong: A darab még csak hagyján. De hogyan játszik! A hősnőn meglátszik, hogy szakácsnő volt, mielőtt közénk került. Ugy tudom, hogy segédkezet nyújtott azoknak, kik

Meghalt valahol, valami angol faluban levő fényes villájában s lefőzte még a halálával is a francia rendőrséget, a mely nem tudta kézbe kaparintani, hogy leülse vele az öt évi fegyházat, a mire elítélték a — Panama leleplezése miatt.

S mikor a Panama fűhőse meghalt, ugyanekkor egy magyar hivatalos panama ügyét tárgyalta a bíróság az egész héten, a nélkül, hogy ítéletet hozott volna benne. S úgy lehet, hogy az aradi panama még a jövő hetek krónikájában is helyet foglal s az egész egyes és többes számon végigragozzák a vádlottak a »sikkasztani« igének mult idejét, a miért majd a jövőben veszik el büntetésüket.

Mert a boszu ha vár, de nem felejt. Lám, *Esterházy-Walsin* is várt azzal a boszuval, a mit *Picquard* ezredes ellen táplált a Dreyfuss-per második végtárgyalása óta; de most végre effektuálta azt. Közönséges utcai botrány volt ugyan a boszu végrehajtása, de ki mint tud, úgy vesz elégtételt az ellenfelén.

Párisban különben most ismét *Dreyfuss-ról* beszélnek. Megint emlegetik, hogy ártatlan és ismét fel szeretnék melegíteni a pörét, akár csak a töltött káposztát. Igaz ugyan, hogy a töltött káposzta harmadszori felmelegítésre is jó még, de ha azért egész héten azzal traktálnak bennünket, bizony elmegy tőle az étvágyunk. Hát így vagyunk a Dreyfuss-ügygyel is.

az urát másvilágra küldték és így jutott a társaságunkba.

Betörési: Hát a partnere? Ugy rohan föl és alá a szinpadon, mintha most is Amerikába akarna szökni és a rendőrség a nyomában volna.

(Az első felvonás véget ér. A rabok zajosan tapsolnak. Kelleffly Arabellát, akit két gyermekgyilkosságért 6 évi fegyházra ítéltek el, a lámpák elé szölitják. Rabszolgái díszes bokrétát nyujtanak át neki.)

Napirend 1898. július 10-én és 11-én.

Naptár: vasárnap, jul. 10. — Róm. kath.: Amália. — Prot.: Amália. — Görög-kel.: (jun. 28.) János. — Zsidó: Thamusz 20. — Nap kél 3 óra 57 perckor; nyugszik 7 óra 39 perckor. — Hold kél 10 óra 41 perckor éjjel; nyugszik délben. Hold utolsó negyede 5 óra 43 perckor délután. — Hétfő, jul. 11. — Róm. kath.: Piusz. — Prot.: Placid. — Görög-kel. (jun. 29.) Péter és Pál. — Zsidó: Thamusz. 21. — Nap kél 3 óra 58 perckor; nyugszik 7 óra 89 perckor. — Hold kél 11 óra 4 perckor éjjel; nyugszik 1 óra 17 perckor délután.

Időjárás: hőmérséklet 16 Celsius fok meleg; légnyomás 749. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, keleten csapadék, hűvös és szeles idő várható.

Torna-Egyesület ünnepélye a jótékony nőegyletben vasárnap d. u. 4 órakor.

Számonkérőszék a vármegyénél vasárnap d. e. 10 órakor.

Vármegyei közgyűlés hétfőn d. e. 10 órakor.

— (Személyi hírek.) *Hetyey* Sámuel, megyéspüspök, *Igaz* Béla dr. titkára kíséretében Szent-Lászlóra utazott. *Spiesz* János kanonok, *Mayer* György karkáplán kíséretében, külföldi utra ment ma reggel, mely közben Lourdesba, a híres bucsujáró helyre is ellátogatnak. *Vajdits* Gyula, papnöveldei lelkiigazgató, ma több heti szünidő szabadságuttra ment. *Fent* Ferenc dr., teológiai tanár, az új szegzárdújvárosi plébános, tegnap tette le *Troll* Ferenc püspöki helynök kezeibe a plébánosi esküt. Plébániáját kedden foglalja el.

— (A kaposvári honvédek megérkezése.) Ma délután 1/2-2-kor vonult be csengő zeneszó mellett a 19-ik honvédezrednek kaposvári zászlóalja Pécsre, hol az egész ezred e hó folyamán fogja megtartani 20 napig tartó ezredgyakorlatait. A kaposvári honvédek gyalog és utközben gyakorlatokat végezve jöt-

A spanyol-amerikai háboru épen jókor érkezett ahhoz a fordulponthoz, hogy úgy ne járjon, mint a — töltött káposzta. Végre csülökre álltak az amerikaiak s odakiáltották az ellenfélnek, hogy gyöpre — spanyol! Azaz-hogy a tengerre hívták őket s mivel nem mentek, hát úgy szoritották ki őket a hajókról és a szárazföldről, bele a tenger vizébe.

Ezért nem jelent meg még az idén a fiumei öbölben a cápa. Bolond cápa volna az, a melyik ma odahagyja az oceánt, a hol olyan lakmározást vihet ma véghez, a milyenre a legöregebb cápák sem emlékeznek.

Különösen mikor nemcsak háboru folyik a tengeren, hanem az utazókat százával ekspediálják át a másvilágra egy-egy hajókatasztrófa alkalmával. A milyen hajókatasztrófa történt e héten is s melynek százával estek áldozatul az emberek.

S miközben így arat a halál, maga az aratás csak lassan haladhat előre. E héten is rossz idő járt az aratókra; esett az eső és hideg, szomorú idő volt, mintha az idő is az emberek vetését gyászolná.

Pedig már itt van a fürdő-szezon is. A ki teheti, fürdőre utazik. A ki nem teheti, az itthon marad és megvan az a nagy haszna belőle, hogy legalább nem növekszik az adóssága a fürdő-kontóval is.

Mert hiába, kevés a pénz, nagy a drá-

tek Pécsre, melynek határában a cs. és kir. 44 gyalogezred zenekara várakozott rájuk s kísérte őket vig nóták között állomáshelyükre — a sátoztáborba.

— (Eljegyzés.) *Mülherr* Erzsikét, özv. *Mülherr* Alajosné leányát, eljegyezte *Hauser* Rezső, 19-ik honvédegyletbeli százados.

— (Elmarad a kerékpárverseny.) A pécsi bicikli-club még a mult hóban versenyt irt ki folyó hó tizedikére. Mint most magán uton értesülünk, a versenyt nem fogják holnap megtartani és ezt az egyesület már jó ideje elhatározta. Mindenesetre rendje ellen való dolog az, hogy a közönség, mely a lapok útján értesült nagybárra a verseny kiírásáról, ugyancsak a lapokból csupán az utolsó percben értesül arról, hogy az nem fog megtartatni s mivel ezen értesülésünk is, — mint már fentebb jeleztük, csak magánjellegű, arra nézve sem adhatunk határozott felvilágosítást, hogy csak a verseny határideje napoltatott el, vagy pedig teljesen lemondtak annak rendezéséről.

— (Készülnek a tornászok.) A pécsi tornaegyesület holnapi multságára nagyban készülnek a tornászok, hogy mutatványait lehetőleg még nagyobb számban és szebb kivitelben mutassák be, mint az eddigi alkalmakkor. Szorgalmasan tartották a próbákat, melyek tegnap este nyertek befejezést egy főpróbával és ezen már kifogástalan gyorsasággal és egyöntetűséggel végezték mutatványait. Nálunk csaknem egészen új működési kör az, melyet a tornaegyesület maga elé tűzött és a mely nemcsak tagjainak erejét, testi egészségét fokozza, de az érdeklődőknek is figyelmüket teljesen lekötő látványt szolgáltat a szép gyakorlatok által. Kezd is folyton ismeretesebbé válni a pécsi tornaegyesület és holnapi ünnepélye bizonyára nagy látogatottságnak fog örvendeni.

(Kitüntetett postamester.)

A király *Konrát* Imre, barcsi postamesternek buzgó szolgálata elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta.

— (A vámtarifa értekezlet meghívottjai.) A magyar vámtarifa ügyében tartandó értekezletre a kereskedelmi miniszter most adta ki a meghívókat. Ily meghívókat kaptak *Brázay* Kálmán és *Szily* Pongrác orsz. képviselők és a pécsi kereskedelmi és iparkamara is.

gaság s bár sok ember osztályorszájtszik, mégis igen kevésnek üti a markát a nyereség.

Nyereségük e héten legtelegebb ha az önkéntes tűzoltóknak volt. Ők most ünnepelték huszonöt éves jubileumát a zászlójuk felszentelésének és úgy erkölcsi diadal, mint anyagi pártfogás tekintetében fényes volt ez az ünnep. Tűzoltóink bebizonyították, hogy nem ujoncok már az ünnepségek rendezése terén, valamint-hogy a zászlójuk se ujonc már, mely alatt olyan sokszor parádézta hosszú huszonöt évek óta.

A hét különben a tanügyi kongresszusok hete volt. Egész sereg tanító és tanár kongresszusozott Budapesten és tárgyalta a tanügy bajait, a mely bajok hogy mikor változnak át örömekké, azt *Vlassits* miniszter se tudná megmondani.

Öröm e héten csak a szegény torontáli népet érte, kiknek *József* főherceg földet ajándékozott — bérbe. Egyébként szomorúsága volt a népnek; mert jövőre megint több fiát viszik el katonának s mert ismét megjelent egy kvóta-tanulmány, a mely szintén hiába keresi a kvóta-kulcsot. E szomorúság ellensúlyozására a kormány kiadta az önálló magyar vámtarifát, de bizony kevés örömet okozott vele. Mert igen, ilyen lehetne, önálló lehetne a magyar vámtariffa, de ugyan mikor lesz az?!

Kövágó Óra.

— (**Himen táblája.**) A pécsi állami anyakönyvvezetői hivatalnak házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Egyed László, rk. Pécs — Gróf Erzsébet, rk., Német-Lad;

Waldinger Béla, rk., Pécs — Hartung Anna, rk., Pécs;

Deuchsler Konrád, rk., Pécs — Halbik Anna, rk., Pécs;

Wickert Ádám, ág. ev., Pécs — Horváth Mária, rk., Pécs;

— (**Változás a főgimnázium tanári karában.**) Vajda Ödön zirci apát az egri főgimnáziumhoz helyezte át *Vértesi* Kristóf főgimn. r. tanárt; helyébe *Greksa* Kázmér dr., okl. r. tanár jön Egerből Pécsre.

— (**Tanulmány-út.**) A földmívelési miniszter két kiküldöttje, *Farkas* Kálmán állami főmérnök és *Zarka* Elemér, segédmérnök, a vízművek és a csatornázás ügyének tanulmányozása végett megyénkben és a Dráva mentén tanulmányutat tesznek. A kiküldöttek holnap érkeznek Pécsre s itt megtekintik az újabb kútúrásokat és csatornázási ügyeket s innen mennek le a Drávához.

— (**Elkobzott áruk.**) *Ludvigh* Ferenc dr. tiszti orvos ma reggel, *Trixler* Aladár ügyeletes rendőrbiztos kíséretében, sorra járta az összes piacokat s azokon vizsgálatot tartott. A vizsgálat eredménye az lett, hogy három kosár éretlen gyümölcsöt, egy kosár gombát, egy kosár éretlen főzött körtét és két kosár rothadt burgonyát koboztak el, mint oly cikkeket, melyek élvezhetetlenek és az egészségre ártalmasok voltak.

— (**Névmagyarosítás.**) *Schlesinger* Náthán, jánosii m. á. v. állomási előjáró, valamint kiskoru Ferenc fia, vezetéknévüket belügyminiszteri engedéllyel, Szigetire magyarosították.

— (**Aratók mozgalma.**) Mohácsról írják, hogy a mohácsi járásban minden fontosabb incidens nélkül kezdődött meg az aratás. Dunaszekcsőn ugyan a Jankovich-uradalom munkásai nem akartak munkához fogni, mert a buza minősége nem tetszett nekik. *Buzás* főszolgabíró közbenjárásának köszönhető, hogy az ügyet békésen elintézték, úgy, hogy a munkaadó jelentékeny engedményeket tett. Laskafalun néhány gazdag polgártól szocialista-iratokat kobozott el a csendőrség.

— (**Frigyes főherceg a földmívelő népert.**) Megirtuk már régebben, hogy Frigyes főhercegnek Baranyamegyében a Karasica vize mellett levő birtokát és még nyolc vizmenti községet évenként iszaptengerre változtatja a tavaszi és őszi vizár. A főhercegi uradalom legkevesebbet szenved ugyan e csapástól, mert alagsövezése és csatornázása javarészt elvezeti a káros elemet, de annál nagyobb a csapás a Karasica menti kisgazdákra nézve. Ezért a főherceg a Karasica vizének rendezését kezdeményezte s a megyei főmérnökség a magyar királyi kulturmérnökséggel egyetemben, tervezetet dolgozott ki. E tervek szerint a kártékony víz szabályozását már a legrövidebb időn belül megkezdik.

— (**A dunai védtöltés.**) A margittaszigeti dunai védtöltés mohácsi részén tervbevett munkálatokra nézve a helyszíni tárgyalást *Trixler* Károly alispán Mohácsra jövő hó 17-ére tűzte ki. A helyszíni tárgyalásra meghivattak a mohácsi védgátbizottság elnöksége, a püspöki urodalom, Mohács nagyközség,

a zombori kir. folyammérnöki hivatal és a kisajátítás által érdekelt összes földbirtokosok. A kisajátítási tervek a mohácsi községhezál f. hó 17-től jövő hó 16-ig betekintheők,

— (**Állat az emberben.**) *Orsós* Flóri, dencsházai illetőségű, nyolcéves oláh cigányleány ellen állatias merényletet követett el *Bummai* Ferenc, bánfai parasztleány. Kicsalta magával a leányt a katádfai erdőbe és ott meg akarta becsteleníteni; szerencsére kiszabadították a kezei közül a leányt, a ki azonban így is megbetegedett és most a kórházban ápolják. Az állatias embert elfogták a csendőrök.

— (**Könyöradomány a leégetteknek.**) Beszterce-Naszód vármegyében Törpény községet csaknem egészen elpusztította a minapában a tűzvész. A megye most megkereste a többi vármegyét, hogy gyűjtsenek a tűzkárosultak javára. Pécs városához is érkezett ily megkeresés, melynek értelmében az esetleges adományok 30 nap alatt küldendők be *Majorossy* Imre polgármesterhez.

— (**Egyházmegyei hir.**) Dr. *Lonszár* József, szalatkai adminisztrátor, a dunakömlödi plébániára adminisztrátornak küldött ki.

— (**Kifosztott ház.**) *Kuti* István bostai lakos házába az ablakon át ismeretlen tettesek hatoltak be egyik közelebbi múlt éjszaka és onnan minden elemelhető elvittek, úgy, hogy a tulajdonos kára csaknem száz forintot tesz ki. A nyomozás folyik a tettesek kézrekerítése végett.

— (**Az új miséspapok.**) A csütörtökön felszentelt áldozárpapok közül *Gábel* György holnap (vasárnap) tartja első miséjét Nagy-Vejkén. *Kimmel* Kamill, ferencrendi szerzetes szintén holnap 10 órakor mondja első miséjét Pécsen a Ferencrendiek templomában. *Sipos* István Mohácsra tartja első miséjét; itt az ünnepi szónoklatot *Virág* Ferenc, pécsi káplán mondja.

— (**Halálos fürdés.**) Halálos vége lett a fürdésnek Dunaszekcsőn egy nyolcéves fiúra. A fiu, a kit *Szoltár* Tórnak hívták, a Dunába ment fürdeni és mindig beljebb-beljebb merészkedett a vízben. Egyszerre a hullámok leütötték a lábáról s nem birt kiúszni. Elvitte a víz egy darabon s mikor már kimentették, halott volt.

— (**Megfenyegetett aratógazda.**) *Kiefer* József, ibafai Jeszenszky-uradalmi aratógazdának a szobájába valami ismeretlen tettes egy levelet dobott be tegnap reggel. A levélben azzal fenyegetik az aratógazdát, hogy ha ki nem eszközli, hogy az aratók nyolc részt kapjanak és a munka reggel 6 órától esti hat óráig tartson: akkor a házat felgyújtják, őt magát pedig agyonlövik. A fenyegető levelet *Kiefer* átadta a csendőrségnek s most folyik a nyomozás a levél írójának kipuhatolása végett.

— (**Zászlószentelés.**) Barcon nagy ünnepély mellett szentelték fel az ipartestület zászlóját. Az ünnepély az ipartestület helyiségében folyt le, hol *Fenyőssy* főszolgabíró elnöklése alatt, hat zászlóanya és nagy közönség jelenlétében diszközgyűlést tartottak. Gyűlés után a templomba vonult a közönség, hol a zászló felszentelése megtörtént. A zászló nyelébe az ünnepélyen megjelent notabilitások emlékszegeket vertek be, mely aktus a templomtér

felállított diszes emelvényen ment végbe. Szegeket vertek a zászló nyelébe a zászlóanyák, *Psik* Lajos orsz. képviselő, *Fenyőssy* Ödön főszolgabíró, *Széchényi* Ferenc, Imre és Géza grófok képviselői és még többen. Az emelvényről *Héjas*, komlósi ev. ref. lelkész és a nagyatádi rabbi beszédeket tartottak a nap jelentőségéről, buzdítván az iparosokat hivatásuk buzgó gyakorlására. Délben 120 terítékbankettet rendeztek, melynek folyama alatt egy pécsi cigánybanda játszott. A sikerült banketten sok felköszöntőt mondtak.

— (**Vesztett fejszének a nyele.**) Hogy a vesztett fejszének a nyelét is lehet használni, azt bebizonyította *Varga* János püspökbogádi lakos, a ki a feleségén próbálta ki a fejsze nyelének használhatóságát. Az ok az volt, hogy a fejsze, melyet egész tavasz óta nem használt a gazdája, elkallódott a kamrából s csak a nyelét tudta előadni az asszony, mikor az urának magára a fejszére lett volna szüksége. E felett azután annyira dühbe jött *Varga* János, hogy az elvesztett fejsze árva nyelével véresre verte az asszonyt, a ki most feljelentette az urát a bíróságnál testisértés miatt.

— (**Biciklizhetnek-e a zsidók szombaton?**) Kelet-Oroszországban mostanában ez a jámborabb zsidókra nézve komoly és fontos kérdés foglalkoztatja a rabbinusokat. Minthogy nem tudtak megállapodásra jutni, egy nagy tekintélynek örvendő berlini rabbinushoz fordultak, aki a biciklizést munkának minősítette és ennél fogva tilosnak. A nagy tekintélynek örvendő rabbinus szerint szombaton csak gépkocsin szabad járni.

— (**Házasság — büntetésből.**) Sziámban, Csulalongkorn országában van meg ez a szokás. A nőknek, akik elérték azt a bizonyos kort, amelyen túl már nem igen remélik, hogy férjhez fognak menni, jogukban áll a hivatalos jegyzékbe magukat fölvetetni és azontul az uralkodónak kell róla gondoskodnia, hogy férjet kapjanak. A szegény férj számára ez a kényszerházasság törvényben meghatározott büntetés. Az alattvalókat, akik valamit vétettek, nem ítélik el, mint nálunk, pénzbüntetésre, hanem kényszerítik, hogy házassodjanak meg. Ha nem nagy a vétke, akkor maga választhat a hivatalos hölgyek közül, ha pedig nagyobb bünt követett el, akkor azt kell elvennie, a kit hivatalból neki ítélnék.

— (**A névmagyarosítás és az állami tisztviselők.**) Az összes miniszterek körrendeletet bocsátottak ki alantas hatóságaihoz, a melyben meghagyják, hogy a névmagyarosítás körüli eljárás megkönnyítése céljából az állami alkalmazottak névmagyarosítás iránti kérvényeiket szolgálati uton terjeszsek be közvetlen főnökükhöz. A kérvényhez csupán a keresztlevelet, illetőleg születési bizonyítványt vagy anyakönyvi kivonatot kell mellékelni. A többi teendő hivatalból intézik el. A névmagyarosítás ebben az esztendőben különösen rendkívüli lendületet vett s a mostani félévben majdnem annyian magyarosították nevüket, mint a múlt egész esztendőben. Most is közel ötszáz kérvény vár elintézésre a belügyminiszteriumban. Érdekes, hogy a névmagyarosítási kérvények között föltűnő sok az oláh.

— (**Uj petroleum forrás.**) A Kaukázusnak Bakuval szemben fekvő részén, a Fekete tenger mellett új petroleumforrásokra bukkantak. A rendkívül dusnak ígérkező források megvizsgálása végett a föld tulajdonosa a párizsi akadémia geológiai osztályának több tagját meghívta magához. A jövő petroleumkirály kincsesbányája Anaklija városka közelében, az Ingur folyó mellett van. A tulajdonos

nézve a leányra, kivett a kocsából egy fehér zsebkendőt, melynek négy sarkára négy csomó volt kötve.

— Nézze, kisasszonyom. Ez a három csomó : a múlt, a jelen és a jövő ; ez a negyedik pedig a túlvilág.

És az asszony a két felső csomónál fogván a kendőt, egyet legyintett azzal a leány felé.

Hideg légáramlat csapta meg a meglepett leány arcát és valami erős, fojtó, halotti szag nehezedett a mellére s úgy érezte, hogy szemei elhomályosulnak és tagjain ellenállhatatlan zsibbadás vesz erőt.

— Így ni, kiasszonykám ! Most pedig tegye azt, a mit mondok.

Hallatszott az asszony suttogóvá vált, félelmet gerjesztő hangja.

— Nyuljon be a kasszába és adjon ide nekem három forintot. Ezüst legyen mind a három, mert az aprópénz nagy szerencsétlenséget hozna magára.

A leány akarat nélkül engedelmeskedett. Kinyitotta a kassza fiókját s odaadott onnan három forintot az asszonynak.

— Most írja be a kiadások közé ezt a pénzt, azzal, hogy a szenvedő lelkek javára adta.

Suttogott tovább az asszony és megfogta a leány kezét, mikor az merev vonásokkal beírta az üzleti könyv kiadási rovatába a három forintot.

— Jól van, Egy negyed óra múlva visszajövök. Akkorra két öt forintost és három ezüst forintost készítsen elő.

Ezzel elment a titokzatos asszony s negyedóra múlva csakugyan visszatért. Ez idő alatt pedig a leány akarat nélkül, elzsibbadt tagokkal ült helyén és csak arra volt képes, hogy a kasszafiókból két ötforintost és három ezüst forintost elők eressen s azokat odategye maga elé.

Az asszony elvette onnan a pénzt s minden szó nélkül eltávozott.

A leány kiáltani akart, de nem birt s csak ült a kasszában mozdulatlanul.

Épen az asszony távozása után pár percre lépett az üzletbe a leány anyja, a ki leányát ölbetett kezekkel, mereven maga elé szegezett szemekkel találta.

— No, mi az ? Miről gondolkozol ? kérdezte. S mikor a leány nem felelt ; nem mozdult és szemeit fel se vetette reá, odalépett hozzá és erősebben megrázta a karját, mert megrémült, hogy mi baja van a lányának.

Az pedig egy nagyot sóhajtott, mintha a melléről egy kő esett volna le ; majd elővette a félelem hidegrázása és fogvacogva beszélt el anyjának, mi történt vele. Az anya el sem hitte volna, ha nem látja az üzleti könyvbe beírva : »Szenvedő lelkek javára 3 forint« és nem állapíthatja meg mindjárt, hogy a kasszából hat ezüst forint és két ötös hiányzik.

Természetesen, azonnal a rendőrségre szaladtak jelentést tenni a titokzatos esetről. Selényi Antal rendőrbiztos vette fel a panaszjegyzőkönyvet, kihallgatta a leányt és megindította a nyomozást. Ennek során kiderült, hogy a titokzatos asszony máshol is járt, de csak kártyavetés útján csalt ki pénzt, a titkos varázslattal máshol sehol sem próbálkozott meg. Több letartóztatás is történt ; de a szembesítés alkalmával egyik letartóztatottban sem ismerték fel a varázsló, szélhámos asszonyt s szabadon kellett őket bocsájtani.

Így hát a titokzatos eset továbbra is titok marad.

T a n ü g y.

(A szegzárdi polgári iskola. Megjelent a szegzárdi államilag segélyezett községi polgári fiúiskola huszonkettedik Értesítője az 1897—98. tanévről. Közli Krammer János igazgató. Az értesítő elején az igazgató számol be a múlt tanév eseményeiről. Megtudjuk ebből, hogy az intézetben »Garay-kör« név alatt önképzőkör is működött, mely igen szép munkásságot fejtett ki. Azután a végzett tananyagot és a tankönyvek jegyzékét ismerteti az Értesítő ; majd a tanári testületről számol be s eszerint az intézetben 6 rendes tanár, egy segédtanár, egy rendkívüli és egy ideiglenes tanár s 3 hitoktató működik. Az intézet I. osztályába járt 42 tanuló ; a II-ba 31 ; a III-ba 30 ; a IV-be 36 ; az V-be 19 és a VI-ba 17 tanuló ; összesen 188, kik közül baranyamegyei illetőségű volt 8. Az Értesítő közli még a tanulók előhaladására, életkorukra, vallásukra, szülőik polgári állására vonatkozó statisztikai kimutatásokat s a jövő tanévre szóló beiratási szabályokat.

(Állami nőipariskola. Vettük a budapesti m. kir. állami nőipariskola pesti és budai intézetének Értesítőjét az 1897—98-iki tanévről, Szerkesztette özv. Nendtvich Gusztávné, igazgató. Az Értesítő bevezető cikkelyében »A női kézimunka a második tanügyi kongresszuson« címen közöl egy tartalmas jelentést az igazgató tollából, mely után a múlt tanév ismertetése következik. E szerint a pesti intézetbe 200 növendék, a budaiba 49 növendék

dék járt, a kik tanulták a fehérvarrást, a himzést, a szabóságot és a divatárusságot. A növények között két siketnéma is volt. Rendezett az intézet munkakiállítást is s a növények az előmenetel tekintetében igen szép haladást tettek.

Közgazdaság.

□ **Szállítási kedvezmény.** A m. kir. államvasutaknál, az zentlőrinc—szlatina—nasici h. é. vasutal egyetemben, Szlatináról B.-Szt.-Lőrinc átmenetileg Pécsre, következő kedvezményt engedélyeztetett: A fenti viszonylatban cement, téglá és fedélcserép küldeményeknél, a használt kocsis raksúlya után való viteldij-fizetés alkalmazása mellett 10.000 kgrként 15 frt helyett 13.50 frt; a B. osztályba tartozó cementárak, kocsis és fuvarleventként legalább is 10.000 kgr. elszállítása esetén, 22 frt 50 kr. helyett 20 frt 50 kr.; a C. osztályba tartozó cementárak után szintén 10.000 kgr. elszállításánál pedig 19 frt. 50 kr. helyett 17 frt. 50 kr. fizetendő. Ezen kedvezmény visszavonásig, de legkésőbb f. év végéig rovatolás útján történendő alkalmazás mellett érvényes.

Videki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

TÁVIRATOK.

— **Muzsik vallomása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A király elleni merénylet tervezőinek ügyében hozott vádhatározat nyilvánosságra jutott s e szerint Muzsik József, a ki elfogatása alkalmával a terhére rótt vádat valótlanságnak mondta, két nap mulva már beismert vallomást tett s ebben elmondta, hogy elhatározta, miszerint társat keres és elpusztítja a királyt, ki minden rossznak oka. Elhatározását a sok átélt nyomorúság, nélkülözés, keresethiány és a munkástársainál is tapasztalt nyomor érlelte meg benne, mert a király nem törődik semmivel, a kormányt a miniszterekre és képviselőkre bizza, kik a népet nyuzzák és bajaival nem törődnek. A merénylet terve tőle származik, alkalmas társat pedig Hartmann Lajos személyében talált, a kivel folyó év január havában állapotok meg abban, hogy a királyt dinamittal kivégzik. A merényletet akként tervezték, hogy a budai oldalon a Zárda utca és a Margitkörut közt haladó kétszáz méternyi csatornába dinamitot helyeznek el, a gyújtó zsinórt pedig kivezetik olyan alkalmas helyre, ahonnan — mikor a király fogatával arra hajt — jelezni lehet, hogy mikor kell a zsinórt meggyújtani. Ezt a helyet azért választotta, mert az említett csatornát jól ismerte, miután annak építésében részt vett. A terv kivitelének ideje eleve megállapítva nem volt, mert az attól függött, hogy a dinamitot mikor fogják megszerezhetni. Tervükbe aztán Kovács Gyulát is belevonták s ez helyeselte is a vele közölt tervet. Ezután arról mindhárman ismételve beszéltek. Hartmann Lajos önként szövetkezett vele, valamint Ko-

vács is, ki folyó év május 5-én történt találkozásukkor jelentette ki ezt. Kovács volt az, aki akkor megígérte, hogy dinamitot és pénzt fog szerezni külföldről. Kovács szavaiból azt értette meg, hogy a pénzt és a dinamitot Várkonyi fogja küldeni. Azt mondta ugyanis Kovács, hogy a pénz miatt nem kell busulni, ad Várkonyi ötszáz forintot is, a dinamitot pedig „más tárgy nevében“ (más bevallott küldemény címén) megküldi külföldről. Később aztán azt is mondta Kovács, hogy baj van, mert Várkonyit elfogták Bécsben, de ez tervükre befolyással nincs, mert azt hiszi, hogy Várkonyi leánya is rendelkezik pénzzel. Hartmannal és Kovács Gyulával történt beszélgetése folyamán a merénylet helyéül a lánchidon túli budai oldal is kijelöltetett. Arra az esetre, ha a terv kivitele előtt közvetlenül észrevéteknének, úgy határozták, hogy töltött pisztolyt visznek magukkal és üldözőikkel végezve önmagukat is agyonlövik.

Muzsik ezeken kívül előadta, hogy Várkonyit nem ismeri, továbbá hogy elfogatása előtt már önmagát föl akarta jelenteni, végre hogy Pál Józsefné, midőn a merénylet tervéről kérdezősködött, arra a megjegyzésre, hogy nincsen pénz, azt mondta, hogy ő elvezeti a szocialistákhoz, akik bőven ellátnák pénzzel. Muzsik utalt arra, hogy tulajdonképpen Pálné volt az, aki azon volt, hogy a merényletet elkövesse, mivel a följelentésért jutalmat várt. Pálné azt is mondta, hogy a német császár látogatása alkalmával a szocialisták bombamerényletet terveztek.

— **Spanyol-amerikai háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Madridból írják, hogy *Camara* tengernagynak immár végleg elhatározott visszahívása a regenskirálynő külön óhajára történik. *Mária-Krisztina* még hétfőn, mindjárt a santiagoi tengeri ütközet hírének vétele után nyilvánította azt a kívánságát, hogy *Camarát* visszahívják. A tengernagy visszaérkezése után a Földközi tenger partjain fog cirkálni hajóhadával; *Beraza* fregattkapitány pedig most Cadixnál összevont harmadik hajórajjal fog az Atlanti Óceánon cirkálni, hogy így mindenfelől megvédjék Spanyolországot az amerikaiak esetleges támadása ellen.

Londonba Washingtonból cáfolat érkezett, melylyel megcáfolják a Spanyol-

ország békealkudozásairól szárnyrakelt híreket. Csak annyit engednek meg, hogy fegyverszünet dolgában folyik alkudozás.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —
Bpest, július 9.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:
Buza, őszre: 8.69; júniusra: —.— — *Tengeri*, júliusra: 4.34; őszre: 5.06. — *Rozs*, őszre: 6.73. — *Zab*, őszre: 5.68.

Az értéktőzsdén az árak a következők: *Osztrák* hitelrészvény: 358.90. — *Magyar* hitelrészvény: 392.1/4. — *Államvasut*: 357.3/4.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyzettek Pécs szab. kir. város 1898. évi július hó 9. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsanként számítottak.

Buza ó 11.40—12.; kétszeres ó 10—10.30; rozs ó 9.—9.50; árpa őszi 5.—5.30.; tavaszi 5.50—6.; uj —.—.—; zab tavaszi 7.—7.50; búkköny —.—.—; kukorica uj —.—.—; kukorica ó 5.80—6.; széna 1.20—1.50; szalma 1.—1.20.

Kínálat: gyenge, mintegy 200 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

HIRDETÉSEK.

Uj! Uj!

„Messzelátó.“

(Törvényileg védve.)

Ezen kitünően szerkesztett messzelátóüveg 10-szeresen nagyit, mely csak kitünő táborig messzelátóknál van. **Meglepően kitünő messzelátó!** Mindenütt a legnagyobb eredmény! Különösen uton, kirándásokon stb. **Egy próba minden várakozást felülmúl.** Ára bámulatos olcsó, csak 2 frt 75 kr. (bérmentve) elegáns Etuis-vel. Szétküldés a pénz beküldése ellen (bélyegeken is) vagy utánvétellel.

SCHOLZ C.

Bécs, II. Kleine Pfargasse 31.

Kérjük a hírlapra hivatkozni.

Árverés.

A néh. özv. Nagy Gyuláné hagyatékához tartozott és a pécsi 594. sz. be-tétben I. 1—2. sorsz. 359. és 360. hrsz. a. felvett

Jókai-tér 9. számú I. emeletes ház, udvar és kertre

— melynek becsára 15,788 frt — a pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 3927/1898. szám alatt végrehajtási árverést rendelve, ezen árverés helyiségében fog megtartatni. Felkérnek a venni szándékozók, hogy ezen árverésen minél számosabban résztvevni sziveskedjenek.

Érdekelt örökösök.

Kihirdetés.

A magyarbólyi anyakönyvi kerület alul-
irott anyakönyvvezetője kihirdeti, hogy:

1. Schmidt Ádám

ki családi állapotára nézve: nőtlen
és a kinek vallása: római katolikus,
állása (foglalkozása): szabó mester,
lakóhelye: Eszék vár
születési helye: Maiss,

ideje: 1865. évi július hó 28. napja
s a ki néhai Schmidt János és neje született
Mehr Éva fia.

2. Kempf Katalin

ki családi állapotára nézve: hajadon
és a kinek vallása: római katolikus,
állása (foglalkozása): családtag,
lakóhelye: Lapáncsa,
születési helye: Lapáncsa,

ideje: 1879. évi február hó 14. napja
s a ki Kempf Imre és neje született Maul
Anna leánya, egymással házasságot szándé-
koznak kötni.

Felhivatlak mindazok, a kiknek a neve-
zett házasulókra vonatkozó valamely törvényes
akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró
körülményről tudomásuk van, hogy ez alul-
irott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvet-
lenül, vagy a kifüggesztési helyi községi elől-
járósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján
jelentés be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken
kell teljesíteni, u. m.: Magyarbóly, Lapáncsa
és hírlapilag.

Kelt Magyar-Bólyban, 1898. évi július
hó 5. napján.

Tóth Vilmos
anyakönyvvezető.

4029. sz.
tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Mark
Mihályné szül. Fogl Katalin baáni lakos végre-
hajtatonak Hock Mihály és neje Frommer
Magdolna baáni lakosok végrehajtást szenved-
ettek elleni tőkekövetelés s jár. iránti végre-
hajtási ügyében az árverést a dárdai kir. járás-
biróság területén levő, Baán községben az 1373.
sz. tjkvben felvett 150 b. hrsz. ingatlanra és
170 b. sorsz házra 449 frtban ezennel meg-
állapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy
a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi
augusztus hó 1. napján délelőtti 10 órakor
Baán községben, a jegyzői irodában meg-
tartandó nyilvános árverésen a megállapított
kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlank becsárának 10%-át, vagyis 44 frt 90
krt készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42.
§-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I.
M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
vagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmé-
ben a bánatpénznek a bíróságnál előleges el-
helyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tlkvi hatóságnál.
Dárdán, 1898. évi május hó 12. napján.

Maurer Friyges
kir. albiró.

Látta

ön már a magyar

FLIEGENDE BLÄTTERT

a

„Pillangó“

cimű

lapot??

Minden

kávéházban,
kasinóban,
vendéglőben

megtekinthető.

Mutatványt ingyen küld a kiadóhivatal

Budapest,

VI., Teréz-körut 35.

Előfizetési ára:

3 hónapra 1 frt.

Elveszett vizsla.

Egy fehér szőrű, a jobb farán és fején
vörhenyös-foltos

vizsla-kutya

elveszett. Ennek megtalálóját kérem a tulajdo-
nost, Morvay Kálmán köv.-szőlősi lakost róla
értesíteni.

Párisi nagy áruház 1 koronás fiókja Budapestről az új takarékpénztári palotában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

egy koronás áruházamban

ismét sokféle újdonságot, melyet most vásároltam lehet kapni, főleg eser-
nyők, napernyők, sétabotok, utazótáskák, használati üveg, porcellán és
vas-edények, erszények, gyermekjátékok, nyakkendők, szalmakalapok, gal-
lérok és kézelők a legnagyobb választékban.

Amidőn a t. c. közönség eddigi szives pártfogását megköszönöm,
kérem egyszersmind továbbra is bizalmukkal megtisztelni.

Kész szolgálattal

Párisi nagy áruház egy koronás fiókja

Schvarzenberg Jenő.